

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 2. juli 2019
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh.: Anna-Sophie Saugmann-
Jensen
Sagsnr.: 2019-019-0088
Dok.: 1159590

Orientering om foreløbige tiltag i anledning af teledata-sagen

1. Rigsadvokaten sendte den 13. juni 2019 et brev til Advokatsamfundet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater, hvori Rigsadvokaten orienterede om, at Rigspolitiet havde konstateret en systemfejl i det it-program, som politiet anvender til at konvertere såkaldte rådata fra teleselskaberne i forbindelse med indhentning af teleoplysninger i straffesager. Brevet blev samtidig sendt i kopi til Domstolsstyrelsen.

Rigspolitiet har oplyst, at fejlen i it-systemet blev rettet den 8. marts 2019, hvor der ligeledes blev indført en manuel kontrolprocedure.

Rigspolitiet vurderer, at det er nødvendigt at gennemgå alle sager, hvori der er indhentet teleoplysninger, i perioden fra 2012 til 8. marts 2019. Rigspolitiet vurderer, at der er tale om ca. 10.700 sager.

Rigspolitiet har den 30. juni 2019 oplyst, at Rigspolitiet desuden i perioder fra visse teleselskaber har modtaget mangelfulde rådata om kommunikation ved brug af nyere samtaletjenester mv. Det har medført, at sådanne rådata har manglet i konkrete straffesager.

2. Fejlene hos Rigspolitiet kan potentielt have ført til, at uskyldige er blevet dømt, og at skyldige er gået fri for straf.

Teledata-sagen handler derfor om vores tillid til retssystemet. Vi skal kunne stole på, at ingen uskyldige dømmes, og vi skal kunne regne med, at skyldige ikke går fri. Der er sat grundlæggende spørgsmålstejn ved kvaliteten af de teledata, som politiet og anklagemyndigheden anvender i straffesager. Det er en meget alvorlig situation.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

2.1. Det er afgørende, at gennemgangen af de ca. 10.700 sager sker på en måde, som offentligheden kan have fuld tillid til, og hvor der er uvildig ekstern kontrol med myndighedernes arbejde.

Med det formål nedsætter jeg en uafhængig kontrol- og styregruppe med et bredt mandat i forhold til at kontrollere og styre myndighedernes sags gennemgang.

Den uafhængige kontrol- og styregruppe skal bestå af en landsdommer (formand), to forsvarsadvokater, en strafferetsprofessor og en efterforsknings ekspert. Herudover skal den uafhængige kontrol- og styregruppe have fuld adgang til at antage ekstern bistand (f.eks. it-eksperter).

De uvildige eksperter skal føre kontrol med og styre myndighedernes gennemgang af de pågældende straffesager og fastsætte de nærmere retningslinjer herfor, herunder for

- processen og kriterierne for den indledende screening af straffesager, hvori teleoplysninger er indgået, herunder om politiet selv skal forestå den indledende screening af sager, eller screeningen skal forestås af en uvildig tredjepart,
- hvilke kriterier der skal gælde for behandlingen af straffesager, hvori det konstateres, at der har manglet teleoplysninger,
- hvilke kriterier der skal gælde for behandlingen af straffesager, hvori indhentede teleoplysninger ikke længere er tilgængelige, og
- en model for inddragelse af forsvarsadvokaterne under gennemgangen af de identificerede konkrete straffesager.

Det understreges, at den uafhængige kontrol- og styregruppe har et bredt mandat i forhold til at sikre tilliden til processen og således også kan tage stilling til andre spørgsmål end de ovenfor nævnte.

Indebærer de retningslinjer, som den uafhængige kontrol- og styregruppe kan fastsætte for gennemgangen af straffesagerne, at der er behov for lovændringer, kan gruppen anbefale justitsministeren at fremsætte lovforslag herom.

Kommissoriet for den uafhængige kontrol- og styregruppe vedlægges som *bilag 1*.

Der henvises endvidere til vedlagte *bilag 2* om Rigsadvokatens og Rigspolitiets håndtering af de konkrete straffesager, indtil den uafhængige kontrol- og styregruppe fastsætter andre retningslinjer.

2.2 Der er i lyset af teledata-sagens alvor behov for at få sagens forløb fuldt belyst. Derfor har jeg besluttet, at rigspolitichefen og rigsadvokaten skal redegøre for alle relevante forhold i teledata-sagen, herunder:

- En redegørelse for det faktiske forløb i sagen, herunder orienteringen af forsvarerne og domstolene, samt for tidsforløbet i forhold til afholdelsen af folketingsvalget den 5. juni 2019.
- En redegørelse for, hvordan verserende straffesager er blevet håndteret.
- En redegørelse for fremgangsmåden i forbindelse med indhentning af teleoplysninger i straffesager.
- En redegørelse for kontrollen med og kvalitetssikringen af indhentede teleoplysninger.
- En redegørelse for, hvordan teleoplysninger anvendes af politiet og anklagemyndigheden under efterforskningen og straffesagsbehandlingen, herunder hvordan anklagemyndigheden løbende ikke blot sikrer, at strafskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted (objektivitetsprincippet).

Jeg har bedt om at modtage rigspolitichefens og rigsadvokatens samlede redegørelse senest den 6. september 2019. Redegørelsen vil i forlængelse heraf blive oversendt til Retsudvalget. Der vil i den forbindelse også blive redegjort for forløbet for så vidt angår Justitsministeriets departement.

2.3. Teledata-sagen viser, at der er et generelt behov for at undersøge de it-systemer hos politiet og anklagemyndigheden, der håndterer beviser i straffesager.

Derfor iværksætter jeg ligeledes et review af opbevaring og behandling af bevismidler (f.eks. DNA-profiler og fingeraftryk) i politiets og anklagemyndighedens it-systemer, herunder af de kontrolforanstaltninger myndighederne har etableret. Hvis reviewet afdækker fejl, skal de straks udbedres. Der vil blive inddraget ekstern bistand ved reviewet.

Nick Hækkerup

/

Anders Sparholt Jørgensen